

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

385. An ob capitales inimicitias Ordinarius possit parocho licentiam dare
non residendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

ministrare parochianis peste infectis sacramenta penitentia & baptismi, et si tunc adhuc reside-re teneatur, testatur Barb. de paroch. p. 2. c. 17. n. 18., quos tamen si habere nequirit, tenebitur vitam suam corporale pro vita spirituali oviū sibi com-misarum exponere. Oportet nihilominus, ut tem-pore pestis in administrandis sacramentis se caute-gerat, ne ex ipsis praematuō obitu plures alii spi-rituale damnum patiantur. Vide apud eundem Engels, quas num. 19. hanc in remex Medicorum ac Theologorum conciliis collectas regulas ad-jicit.

Quæstio 385. An ob capitales inimicitias Ordinarius dare possit Parocco licentiam non residendi?

Respondet negativè Paxjord. loc. cit. idque ut ait, ex declaratione S. Congreg. Episcoporum. Sed recurrentum ad ipsam S. Congregatiō-nem, quā nou soleat concedere ultra sex menses ad effectum interim resignandi, vel permutandi, quid-quid alias concedere hac in parte potuisse Epis-co-pos, doceat Zerol. in praxi p. 1. v. privatio, Bonac. de onere & oblig. beneficiat. p. 5. n. 2. & alii.

Quæstio 386. An, & qualiter excusentur à residencia Parochi aliisque curati ob servi-tium praesitum Papæ, Episcopis, Cardina-ibus? &c.

1. Respondet primò : ratione debita obedientia summo Pontifici justè à residencia excusatur, percipiique fructus Episcopus à Pontifice accessitus ad tempus breve pro ministerio ac ser-vitio sedis Apostolica, vel bono aliquo Ecclesiæ Universalis vel Reipublica; quamvis commo-dè posset suppleri idem ministerium per non Epi-scopum. Paxjord. num. 54. citans Caranz. tr. de residentia. c. 12. Sanctarell. variar. refol. l. 1. quest. 3. n. 3. &c. Verumtamen ad hoc, ut talis Episcopus absens in conscientia sit liber, non sufficit obe-dientia tantum, sed requiritur debita obedientia, ita ut Papa non puro suo arbitrio & libitu, sed ex extremitate causa, seu cum aliqua necessitate id præcipiat. C. Tolet. in tr. de residentia vers. 4. causa ult. apud Paxjord. loc. cit. Azor. p. 2. l. 7. c. 4. q. 3. §. quinta causa. Adeoque multò minus excusabi-tur apud DEUM affectata obedientia, dum nimis-imum quis studiosus, & ambitiosè præceptum tale Papæ procurat. Paxjord. ibid. Quod si Episcopus ad Ceriam vocarerur, ut fit Camerarius, Vice-Can-cellarius, summus Penitentiarius, Auditor Rotæ, Datus, à Secretis, aut confessionibus Papæ, li-cite conceditur ei potestas abessendi à sua Ecclesia, adeoque licite obedit, dum non adsumt alii non Epi-scopi ad dicta munia & quæ commode exequenda. Azor. loc. cit. q. 5. Paxjord. num. 35. qui dicit id vix credibile in tanta prudentium, præstantium ac doctissimorum in Urbe affluentia. Secus si tales alii & quæ idonei adint. AA. iidem citantes Ca-jetan. 2. 2. q. 185. n. 5. Sot. l. 10. q. 3. num. 4. Pari modo si ea sit hominum penuria, ut docet & ait Azor. loc. cit. q. 6. qui hæc gerant munia, & præ-sentent obsequia eadem, licebit Episcopo ex Ponti-ficis, non verò ex Casaris aliisque Principis secu-laris indulgentia abesse ab Ecclesia, ut in Curia Regum ac Principum fungatur officio Regii Präsidis, confessarii, confiliarii, Proregis, inquisitoris in hereticos, &c. ed quæd ad communem Rei-

publicæ salutem pertineant, & privato commodo commune bonum charitatis legi præponatur. Se-cus si sint alii ad hæc & quæ idonei. Cajet. & Soto loc. cit. Addit Paxjord. num. 36. nullum munus existere, in quo Episcopi potius, quam alii per summum Pontificem adhibendi, ac pro universalis commodo Ecclesiæ à residencia excusandi, quam Nunciorum Ordinariorum ad Principes.

2. Respondeo secundò : Cardinales in Eccle-siis, quibus ut Pastores præficiuntur, commorari & præsentes esse etiam jure communis compelli, ita ut non eo ipso, quo Cardinales sunt, residendi præcepto liberentur; cum Trident. cit. sess. 23. c. 1. dicat: etiam Cardinales S. Romana Ecclesiæ obligari ad personalem residentiam. Azor. loc. cit. q. 7. qui tamen addit, quotiescumque Cardinalis eo est consilio, sapientia, prudentia, industria, ut Papa hisce admiūculis plurimū egeat, licet illum à Papa solvi legibus residendi. De carero præscin-dendo à dicta Pontificis, & communis boni egen-tia, Cardinalatum non est sufficientem causam, ut dum Cardinalis est simul Episcopus certæ Ecclesiæ procul ab urbe distantis, absit à sua Ecclesia, commorando in Curia Romana; docent iidem Cajet. & Sot. ll. cit. contra Canonistas aliquot Ol- d. Villadiego &c. apud Azor. loc. cit. q. 7.

3. Respondeo tertio : quod de Episcopis di-ctum, dicendum quoque de Parochis, aliisque cu-ratis, nimirum non posse eos perpetuò, aut ad longum tempus detineri absentes à suis Ecclesiis Ro-mæ in servitio Papæ, nisi ex causa gravis necessitä-tis, vel majoris utilitatis publicæ. Azor. loc. cit. q. 3. §. porrò haec. Pirh. de Cler. non resid. n. 15. con-tra Sylv. v. residentia. q. 7. generatim & de omnibus docentem, eos, qui in sacello pontificio tan-quam Cantores, Capellani vel Clerici interviunt, & simpliciter, quicunque Papæ interviunt etiam Notarii, aliisque Scriptores, si id faciant iussu Pontificis excusari à residencia. Idem est de aliis non tantum habentibus curam animarum exte-riorem tantum, sed etiam habentibus dignitatem, administrationem &c. circa illam curam animarum quoad forum internum. Azor. loc. cit. §. si au-tem quaras, citans Abbat. & Jo. And. ad c. ad au-dientiam, decler non resid. fecit est de Canonicis, alisque non curatis, de quibus inferius.

4. Respondeo quartò : non potest Episcopus (idem est de Cardinale legato Apostolico &c.) parochum vel alium curatum abstrahere à sua Ec-clesia, & occupare in suo, vel Cathedralis Ecclesiæ servitio ultra bimestre alia ei concessum, saltem fine gravi causa (qualem dicit Pirh. n. 41. else, dum in aliqua diecesi ad aliquid tempus non ad-ebeat alii idonei, qui munieribus paulò post ex-primendis fungerentur) v.g. in visitatione sua diecesis, in officiis que Vicarius Generalis, Procuratoris fiscalis, & similibus Pirh. loc. cit. n. 16. Garc. cit. p. 3. c. 2. n. 40. Azor. loc. cit. Gonz. ad reg. 8. Gl. 6. n. 255. Paxjord. loc. cit. citans Possevin. de off. curat. c. 1. n. 12. Barb. Alzed. &c. cont. a Sylv. loc. cit. & Hojed. c. 17. n. 29. apud Garc. loc. cit. abso-lutè docentes eum, qui est in servitio Episcopi ex-cusari à residencia, etiam si habeat beneficium cu-ratum. item contra Navar. consil. 15. de cler. nos resid. apud Garc. n. 45. quatenus docet, parochum etiam post Trid. posse de licentia sui Ordinarii ex-justa causa, nempe ut sit Vicarius Generalis alte-rius Episcopi, etiam ad multum tempus, abesse. Quod ipsum admittit Pirh. cit. num. 41. dum alii idonei